

De regering wil een 'pensioen met punten' invoeren. Nog voor Kerstmis gaat minister Bacquelaire (MR) zijn plannen daarvoor op tafel leggen. Die kunnen ook "retroactief" zijn, zegt hij. Dat wil zeggen dat ze toepasbaar worden op vandaag en gisteren. Concreet: het pensioen dat je in je loopbaan al opgebouwd hebt in euro's, wil hij vervangen door punten. Maar hoeveel euro zal zo'n punt waard zijn?

KIM DE WITTE

Docent pensioenrecht KU Leuven

"Niemand zal nog zeker zijn van zijn pensioen"

Laten we eerst eens kijken naar de huidige situatie. In de pensioentoren aan het Brusselse Zuidstation houdt men voor iedereen een pensioenrekening bij. Een deel van je loon wordt op die rekening genoteerd. Dat deel ligt vast. De regering kan daar niet meer aankomen. Het zijn jouw verworven rechten. Eens verdiend en genoteerd op je naam, moet iedereen ervan afbliven.

Dat is niet meer zo bij het puntenpensioen. Daar vervalt je recht op een welbepaald pensioenbedrag, je hebt alleen nog recht op punten. Je krijgt voor een jaar één punt als je dat jaar evenveel verdient als het gemiddelde loon. Verdien je tien procent meer, dan krijg je 1,1 punt. Verdien je tien procent minder, dan krijg je 0,9 punt. De som van je punten zal ook afhangen van de lengte van je loopbaan, vergeleken met de 'referentie-loopbaan'. Worden de loopbaan langer, dan moet ook jij langer werken.

Pas wanneer je met pensioen

gaat, worden de punten omgezet in euro's. De waarde ervan verandert mee met het gemiddelde loon. Komen er veel flexijobs met lage lonen bij, dan daalt de waarde van je pensioenpunten.

Ook "de demografische en financiële evoluties" gaan de waarde van de punten mee bepalen, zegt de regering. Dus: komt er minder geld binnen, dan daalt het pensioen automa-

tisch. Ook de pensioenleeftijd wordt variabel: drie jaar op voorhand wordt "vastgeklikt" wanneer je met pensioen kan gaan. Wie dacht daar dat werken tot 67 de grens was?

Het puntenpensioen breekt het verband tussen loon en pensioen. Het maakt de hoogte van het pensioen afhankelijk van factoren die niets met het eerdere loon te maken hebben en

waar de pensioengerechtigde ook geen enkele vat op heeft: gemiddelde levensverwachting, loon van andere werknemers, financiële crisissen, het staatsbudget...

Ook Duitsland heeft een puntenpensioen ingevoerd. Daardoor zijn de pensioenen er sinds 2002 met 7 procent achtergebleven tegenover de loonontwikkeling!

Niemand zal nog zeker zijn van zijn pensioen. We weten tot op de cent nauwkeurig hoeveel bijdrage we betalen, maar we weten in de verste verte niet welke uitkering we daarvoor krijgen. Het pensioen is een hoeksteen van onze sociale zekerheid. Die 'verzekert' ons tegen sociale achteruitgang bij ziekte, ouderdom, werkloosheid... Het puntenpensioen trekt daar een streep door. In de plaats komt een verzekeraar die zegt: "Wij zullen betalen op voorwaarde dat wij goed bij kas zitten." Dat is natuurlijk geen zekerheid.

Minister van Pensioenen Bacquelaire. FOTO GUY PUTTEMANS

JAN SAP

Secretaris-generaal Federatie Vrije Beroepen

"Nadelig fiscaal regime voor vrije beroepen moet worden rechtgezet"

Waarover gaat het juist? Fiscaal gezien wordt er een onderscheid gemaakt tussen beroepsinkomsten van zelfstandigen en beroepsinkomsten van vrije beroepen. De winstgevende beroepsinkomsten van vrije beroepen worden gekwalificeerd als 'baten', die van de andere zelfstandigen worden 'winsten' genoemd.

Zelfstandigen die winst maken, kunnen tot op heden geen gebruikmaken van het kostenforfait en moeten dus sowieso hun werkelijke kosten bewijzen indien ze deze willen aftrekken van hun belastbare basis. Andere zelfstandigen en werknemers kunnen gebruikmaken van een kostenforfait en hoeven hun echte beroepskosten niet te bewijzen.

Tot voor kort waren de forfaits gelijk voor werknemers en de zelfstandigen die er gebruik van kunnen maken. De tax shift heeft er echter voor gezorgd dat

We zien niet in waarom het nieuw toegekende kostenforfait niet van toepassing zou kunnen zijn op de vrije beroepen

deze voor werknemers gestegen zijn. De federale regering gaat nu nog een stap verder en breidt het kostenforfait uit naar zelfstandigen die winst maken, een categorie die tot op heden geen gebruik kon maken van een kostenforfait. Het forfait voor deze zelfstandigen wordt op hetzelfde niveau geplaatst als dat voor werknemers, meer bepaald 30%

van de winst met een plafond van maximum 4.620 euro.

Maar voor zelfstandigen met 'baten', de vrije beroepen dus, blijven de tarieven voorlopig zoals ze nu zijn met een absoluut maximum op 4.060 euro. Vanuit de Federatie Vrije Beroepen zien we niet in waarom het nieuw toegekende kostenforfait niet van toepassing zou kunnen zijn op de vrije beroepen.

Het gaat nochtans om een aanzienlijke beroepsgroep. In ons land zijn er 314.374 vrije en intellectuele beroepen actief, op een totaal van 1.058.522 zelfstandigen. Dat betekent dat vrije beroepen bijna een derde van het totaal aantal zelfstandigen vertegenwoordigen. Het zijn ook beroepen met een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid. Sta er maar eens bij stil op welke momenten u een beroep doet op een vrij beroeper: bij ziekte of gezondheid (medische beroepen), bij de ver-

koop van een pand (notarissen), bij een juridisch geschil (advocaten), voor de opmaak van uw rekeningen (economische beroepen), voor uw nieuwe woning (architecten)... De activiteiten van veel vrije beroepen dragen bij aan de openbare orde, de volksgezondheid en de veiligheid.

Bovendien is het vroegere onderscheid tussen een vrij beroep en een handelaar door een aantal recente wetgevende initiatieven weggevalen. Vrije beroepen vallen nu ook onder het begrip 'onderneming', weliswaar met een apart randje door eigen deontologische regels en het beroepsgeheim.

Dat is echter geen verantwoording voor een nadelig fiscaal regime voor een derde van het totale aantal zelfstandigen in ons land. We mogen dus hopen dat deze vergetelheid voor 314.374 vrije beroepen snel wordt rechtgezet.

OPINIE

HBVL

De recente fiscale hervormingen brachten een belangrijke wijziging aan met betrekking tot het fiscaal kostenforfait voor zelfstandigen. Vrije beroepen zoals advocaten, boekhouders, architecten, artsen, enz. werden echter vergeten. Vanuit de Federatie Vrije Beroepen, aangesloten bij Unizo, vragen we een rechtzetting.